

सर्वद्वारेषु देहेऽस्मिन्प्रकाश उपजायते ॥

ज्ञानं यदा तदा विद्याविवृद्धं सत्त्वमित्युत ॥११॥

XIV. 11.

यदा When अस्मिन् in this देहे in the body सर्व-
द्वारेषु through every sense ज्ञानम् (of) intelligence
प्रकाशः light उपजायते shines तदा then उत indeed
सत्त्वं Satva विवृद्धं (is) predominant इति that विद्यात्
(it) should be known.

When through every sense in this body,
the light of intelligence shines, then it should
be known that Satva is predominant.

[*Every sense*—lit., all the gates. All the senses
are for the Self the gateways of perception.]

लोभः प्रवृत्तिरारम्भः कर्मणामशमः स्पृहा ॥

रजस्येतानि जायन्ते विवृद्धे भरतर्षभ ॥१२॥

XIV. 12,

भरतर्षभ O bull of the Bhâratas लोभः greed प्रवृत्तिः
activity कर्मणां of actions अरम्भः the undertaking
अशमः unrest स्पृहा longing एतानि these रजसि in
Rajas विवृद्धे (in) having become predominant जायन्ते
arise.

Greed, activity, the undertaking of actions,
unrest, longing,—these arise when Rajas is
predominant, O bull of the Bhâratas.

[*Unrest*—being agitated with joy, attachment &c.]

अप्रकाशोऽप्रवृत्तिश्च प्रमादो मोह एव च ॥

तमस्येतानि जायन्ते विवृद्धे कुरुनन्दन ॥१३॥

XIV. 13.

कुरुनन्दन O Descendant of Kuru अप्रकाशः darkness
अप्रवृत्तिः inertness च and प्रमादः miscomprehension